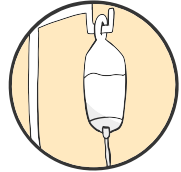

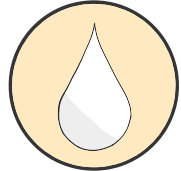
KU ʔĒDŁAGHĒ T'A HOʔASI BA HOREŁNI ʔA ʔĒDIRI HÁ?

1975

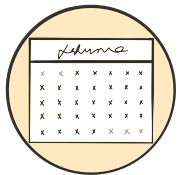
TĀ LOSI ʔĒDIRI NI HULTÁ
1945 - 1975 HOTS'ĒN NŌK'ĒNIYA DĒ
3 dĕne 4 dĕne Canadians ʔĕdiri HCV dada
bets'j k'í ʔeją honaré nŌk'ĕnjđĕt nj.

TĀ LOSI DĒNE BEZI YĒ HA ʔASI ODHĒ
BE HŌNĪDĪ BEZIE HUT BEZIDIDHĒ
HOTO DĒL BE HALCHŪ DĒ 1990 HOTS'ĒN

KU TĀ LOSI BEĐELE NEĐELE HERĒDĪ
DĒ ʔĒTÁ HAJÁ DĒ (tątłĕ huto ʔĕła ʔasi
ʔot'j huto, dĕne heł ghjĕj dĕ ʔejedheth
hedĕj, netth'í k'ĕ horet'is benare soreldhĕn
hile huto nedzaghe ghą gé huto ʔela
nardich'ele ha ʔasi ʔot'j dĕ).

TĀ LOSI K'ANĪ THILĒ HOTS'Ī BENĒT'Ī
HILĒ DĒ ʔĒDIRI DADÁ HA HCV hots'Ī
dada k'í dĕne bet'a ʔeya kulĪ 30 neņę hots'ĕn
dĕne ha ʔeya boret'jłĕ sĪ, dĕne ha ts'eyá kulĪ
bezėdilĕ dĕnedher ha ʔeya halthĕn. Tku t'ąt'u
ʔĕdiri basĪ bek'orĕlyą horĕjĕjĕh dĕ nenĕt'Ī
dezą ʔĕdiri dadá ha.

KU T'A ʔASI HOLE BET'A HOREŁNĪLĒ NEBÁ:

- Dĕne hel yatĪ, dĕne hezĪdĪ hutó dĕne lahotĕn ʔá dĕne borĕdhilĕ
- Dĕne ʔĕdĕjĕchu chu hĕłts'ųnĪ
- T'ok'ĕ tsąkuę nats'ėdĪf kuę chu dĕne dzĪrabĪ k'ĕ narĕ hu
- Dĕnetth'Ī k'ĕreht'Īs chu dĕnetth'Ī ghą gui layuė godhĕ chu hotĕ
besoreldĕn dĕ equipment
- Tthĕne ʔedĕhel sanądher huto ʔĕk'kedhĪ harĕldhĕn huto dĕ
- Dĕjĕkoth huto ʔĕhĕjĕasi hu
- Dejulĕ huto guʔasė huto honezi gu chu tech'adiė
- Dĕne hel ttheye dzĕnelt'ui chu ttheshųs dĕne heł thĕdá hutó ʔá
ʔĕsqnenėhailĕ sĪ

ʔÁ ʔĒDIRI HCV HOTS'Ī DADÁ HA
NETS'ĒDĪ HILĒ DĒ,
BET'A DĒNE HŌRĕDHĪ GHONI NENAĀĀ
NEDHER HUTÓ,
NEDHER YE GŪ HANĒ,
HUTO NEDHER HESĐOLĒ
GHONI.

Dĕne ĩą ʔĕdirĪ HCV hots'Ī dada hel daghená holą neņę yet'a tth'Ī ʔasi
heredĪ hilĕ tth'Ī hu. Ku t'ąt'u bet'a nebá ʔeyá horĕjĕjĕh dĕ nenĕt'Ī
dezą k'orĕlyą hasĕj!

Nenĕt'Ī hadĕ, t'ok'ĕ nets'Ī naidĪ k'olyą kuę sĪ ts'ĕn nŕyá nenĕt'Ī ha.

© 2017, AIDS Saskatoon

Ku ʔatų begĕą horúsker nĕdheĕn
dĕ ʔeją nųĕjĕh ĩa:
www.aids Saskatoon.ca
1-800-667-6876

KU HEPATITIS C

DADA K'Í ŽĚDLAGHÉ HATS'ĚDÍ ŽÁ?

- Hepatitis C dada k'í bet'a dēnedher žeya hat'ŷ sŷ.
- Ku beghadhŷle dē, hepatitis C hots'ŷ dad'a k'í bet'a dēnedher duē halē sŷ, žēdirŷ l'at'ē žasŷ:
 - DĚNEDHER HILGHAS HALĚ HU
 - DĚNEDHER BETA ŽEYA HANĚ HU: ku dēnedher kaghē haj'a dē t'okē bekaghē ghilē sŷ xas hanē žeyar narē
 - DĚNEDHER KAGHĚ XAS CHOGH HANĚ: t'okē dēnedher žeya ghŷlĚ narē xas chogh hanē najŷ hilē
 - DĚNEDHER GÚ HANĚ TTH'ŷ BET'A GHONĚ
- Ku horžasŷ nedher bet'a due hanē hasŷ, hotiē hilē dē t'at'u dēnedher žeghalan'a horž k'esi hilē dē žēdirŷ žasŷ t'á.

DĚNEDHER:

Dēnedher k'í žasŷ t'á ha bet'orēž'a sŷ dēne žŷ yē k'asjēnē 500 žasŷ dēne xa žasŷ heltsŷ sŷ, nahŷē žēdirŷ sŷ:

- Dēnedelē darēdhŷ haldhēn
- Dēnedelē ye t'a žasŷ žase due haj'a sŷ sorŷldhēn
- T'at'u dēne žŷ yē žasŷ bet'a žeghalana hoghēlnŷ
- Dēnezŷ yē hots'ŷ t'á žasŷ horelnŷ sŷ bet'lesŷ hut'ŷr seyorŷldhēn h'a

KU ĚDLAGHĚ ŽA BEK'OJĀ DĚNE XA ŽEYĀ DĚ?

- Dēne t'á žēdirŷ dad'a bets'ŷ dekulē kud'ānē yenŷ hilē, n'ānŷ 30 nēnē hŷt'ú b'a žey'a k'oly'a bet'a
- N'ānŷ dēne žēdirŷ dad'a Hepatitis C ž'a ba žey'a dē bedher tthe heridŷ k'í hotthē borēt'ŷ ts'ēn tth'ú
- Kulŷ n'ānŷ dēne žēdirŷ ž'a ba žey'a hij'a dē nŷnŷts'a, betth'ŷdhel, betth'ŷ žeya, t'okē lose begor žeya, bebiyē heredŷ, bebie žey'a huto

KU ŽĚDLAT'U DĚNE ŽĚDIRŷ HEPATITIS C HOTS'ŷ DADA ŽA DĚNE BOREPHĚ ŽA? DĚNEDELĚ

- HCV hots'ŷ dada k'í dēnedelē ye dēne ha žeya dē bet'a norēdhēn ghonŷ
- Hoket'a žēdoghŷlnŷ dēnedelē ghŷžh dē kud'āne sewŷlĚ dēnekaghē tth'ŷ kud'āne sewŷlĚ
- Dēneghu k'enaltsŷ ha žasŷ žēřa bet'awŷt'ŷ soŷ dēne heř, dēnedabes tth'ŷ chu dēnenŷh k'ē žasŷ žahot'ŷ tth'ŷ žasŷ

NAIDICH'ĚLE ŽAHOT'ŷ HOTS'ŷ ŽASI

- T'atŷlĚ godhe awŷt'ŷ hoket'ŷis naidŷe žanet'ŷ dē
- Ku žasŷ beye d'zinelt'ui dē, beye žasŷ hŷt'ui, beye žasŷ neřhes hu tu chu žasŷ bet'a nečhēnē hŷčheth hu
- Ku naidich'ele hots'ŷ žasŷ dēne heř bet'orŷž'a dē bet'a neba horēlnŷ bek'ē del duē ghonŷ ž'a

KU DĚNE XĚ TS'ETĚ ŽĚDOGHŷLNŷ HĚLĚ DĚ

- T'oho losŷ ts'ekuŷ huto dēneyu beř nŷtŷ dē žejedheth condom žawŷt'ŷ
- Ku ts'ekuŷ neřt'ui hadē bek'ē dental dam nŷčhuth la, dēne neřt'ui tth'ŷ hadē
- Hoket'a dēne hel nŷtŷ hadē žejedheth godhē žawŷt'ŷ la

DĚNE NĚT'ŷ

Nake dēne neřt'ŷ ha hŷlŷ sŷ žēdirŷ Hepatitis C hots'ŷ dad'a ha:

1. Ku žēdirŷ dēnedelē ye žasŷ hŷlŷ Antibody hŷlŷyē ha honet'ŷ ghare neřt'ŷ ye Ědirŷ dad'a HCV hots'ŷ ž'a neba žeya hut'ó korŷlŷ hasŷ.
 - Ku dodŷ žasŷ hŷl'žahilē dē, HCV hots'ŷ dad'a neřt'ŷ ye hŷlŷ hilē sŷ.
 - Ku nedelē ye hŷl'ž dē, yunē bet'a norŷdher nŷ, žatŷ nanenet'ŷ horž bet'a žatŷ neba žeya huto ha neřt'ŷ yē.
2. Ku žēdirŷ RNA hŷlŷyē ha nenet'ŷ bet'a nek'oj'a ha HCV hots'ŷ dad'a nets'ŷ dē ha t'a dada hŷlŷ sŷ neřt'ŷ gharē.

Ku nel žesonodher nŷdhēn dē, taghe sa hots'ēn norŷl'žh dež'a nenet'ŷ horŷl'žh dē Ědirŷ žasŷ ha. Dēne borŷdher dē taghe sa hŷl'đŷ bul'ž'a ž'a žēdirŷ HCV hots'ŷ dad'a k'í. Ku žŷgh'ž tth'ŷ u nenet'ŷ dē kud'ānē hul'ž'a ha beghonŷlĚ ž'a kud'āne borŷt'ŷlĚ k'í ž'a.

DĚNE NAKÓGHÓDĚ

Kasjēne 20-25 honet'ŷe dēne borŷdher dē žēdirŷ HCV hots'ŷ dad'a ž'a tthēne kulŷ žēdeba nakoreldher sŷ, naghed'a. Kulŷ žatŷ bonoređhŷ nadŷ ha horeŷn nadŷ. Ku t'á dēne naidŷē dorēl'žh sŷ naidŷ žēk'ech'a hŷlŷ sŷ žēdirŷ dada ž'a dēne nakoghodŷ h. ó žēk'ech'a žēdirŷ HCV hots'ŷ dada hŷlŷ sŷ, t'a žēk'ech'a k'í horelyŷ tthēne naidŷ ž'a nakoghodŷ sŷ. Ku naidŷ hil'chu tthŷ hŷlŷ sŷ horelyŷ žēdirŷ dad'a ha, žeyŷ chu t'a naidŷ hŷlŷ sŷ tth'ŷ nezŷ haj'a sŷ.

KU ŽĚDLAGHE BETS'ĚDĚ HA HÓŽĀ ŽÁ?

- Ku nenakoghodŷ ha nets'edŷ ghonŷ:
- HIV dadasŷne nedhe tth'ŷ ž'a neba žey'a dē
 - Hepatitis B hots'ŷ dada tth'ŷ ž'a neba žeya dē
 - Sug'a dad'a diabetes nets'ŷ dē, chu kud'āne žeyŷ ha naidŷ hŷčhú dē
 - Nežŷ ye žŷla hut'ó žasŷ godhē organ neyē t'á dē
 - Nedher k'ē žēk'a ts'ethŷlĚ dē
 - Ku žēdirŷ dad'a ž'a horelyŷ žasŷ benarē ž'a sughŷn'ahilē dē (žēdirŷ dada HCV bet'a nedher hile, netthigh'ž hut'ó ž'a daghŷž'a hij'a dē, netth'ŷ huto nets'esē d'žlŷ dē)
 - Ts'ekuŷ nelŷ dē, neyasŷ horŷl'žh dē ha horŷl'đž'aŷ

K'asjēnē horelyŷ dēne k'í žej'a province nets'enŷ huto sŷlaghe ts'amba dēne nelŷ dē Non-Insured Health Benefits bet'lesŷ nets'edŷ ghonŷ.

KU ŽĚDIRŷ DADA SETS'ŷ SŪL'ŽĀ DĚ?

- Nets'ŷ naidŷ k'oly'a beř yawŷtŷ la t'at'u nenakoghodŷ sŷ basŷ. Hotie nenakoghodŷ dē, hotie ghŷn'a chu t'at'u ghŷn'a sŷ nezŷ hanē ha neb'a.
- T'oho losŷ dēne hel nŷtŷ hadē hotie žēdoghŷlnŷ la chu naidŷ žanet'ŷ hadē boghŷlnŷ la.
 - T'a nek'esi ba žeya sŷ žēřa žēřts'eradŷ dē beghary'a la žēřts'orodŷ ha t'at'u žēdirŷ dada heř daghŷna sŷ gh'ž doy'óftŷ ha.